

Edwin...

CHIA SẺ NHỮNG CẢM NHẬN CỦA EM
VỀ HÌNH ẢNH ANH BỘ ĐỘI CỤ HỒ

Đồng

dao

mùa

xuân

- Nguyễn Khoa Điềm-

- 2 bạn đọc trước lớp
- **Giọng đọc:** buồn, sâu lắng

1. Tác giả

1

- Tên: Nguyễn Khoa Điềm (1943).

2

- Quê quán: thôn Ưu Điềm, xã Phong Hòa, huyện Phong Điền, tỉnh Thừa Thiên-Huế.

3

- Quá trình hoạt động văn học, kháng chiến.

+ Năm 2000, ông được nhận Giải thưởng Nhà nước về văn học nghệ thuật.

+ Nguyễn Khoa Điềm thuộc thế hệ các nhà thơ trong thời kì kháng chiến chống Mỹ, cứu nước.

4

- Phong cách nghệ thuật: Sự kết hợp giữa cảm xúc nồng nàn và suy tư sâu lắng của người tri thức về đất nước, con người Việt Nam.

5

- Tác phẩm chính: Đất ngoại ô, Mặt đường khát vọng, Ngôi nhà có ngọn lửa ấm, Thơ Nguyễn Khoa Điềm, Cõi lặng.

NGUYỄN KHOA ĐIỀM

mặt đường
khát vọng

thơ đời

VĂN NGHỆ GIẢI PHÓNG

NGUYỄN KHOA ĐIỀM

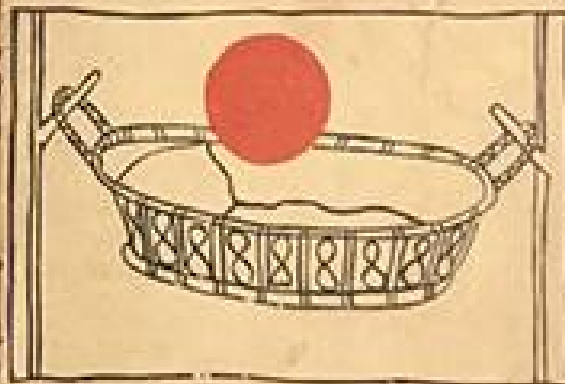
Đất
và
khát vọng

thơ

vn

VĂN HỌC

NGUYỄN KHOA ĐIỀM

NGÔI NHÀ
CÓ NGỌN
LỬA ẤM

THƠ

tpm

Đồng dao mùa xuân

Có một người lính
Đi vào núi xanh
Những năm máu lửa.

Một ngày hoà bình
Anh không về nữa.

Có một người lính
Chưa một lần yêu
Cà phê chưa uống
Còn mê thả diều

Mười, hai mươi năm
Anh không về nữa
Anh vẫn một mình
Trường Sơn núi cũ

Ba lô con cóc
Tấm áo màu xanh
Làn da sốt rét
Cái cười hiền lành

Anh ngồi lặng lẽ
Dưới cội mai vàng
Dài bao thương nhớ
Mùa xuân nhân gian

Anh ngồi rục rờ
Màu hoa đại ngàn
Mắt như suối biếc
Vai đầy núi non...

Tuổi xuân đang độ
Ngày xuân ngọt lành
Theo chân người lính
Về từ núi xanh...

2. Tác phẩm

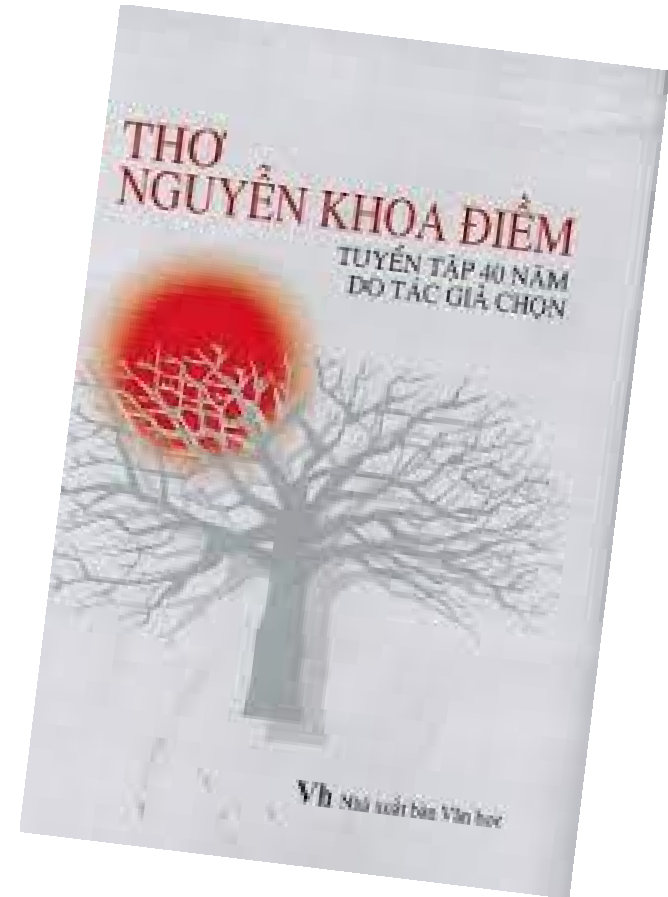
Phiếu học tập

- Xuất xứ.....
- Thể loại.....
- Phương thức biểu đạt.....
- Bố cục.....

Đồng dao mùa xuân

- **Thể loại:** thể thơ bốn chữ
- **Xuất xứ:**
  - Bài thơ được viết năm 1994.
  - Tác phẩm *Đồng dao mùa xuân* được trích trong *Thơ Nguyễn Khoa Điềm, Tuyển tập 40 năm do tác giả chọn*, NXB Văn học, Hà Nội, 2011.
- **Phương thức biểu đạt:** biểu cảm

BỐ CỤC

+ **Phần 1:** Từ đầu đến “*bạn bè mang theo*”: **Hình ảnh người lính trẻ trong những năm máu lửa**

+ **Phần 2:** Còn lại: **Hình ảnh người lính ở lại chiến trường xưa**

II

KHÁM PHÁ VĂN BẢN

1 Tìm hiểu về đặc điểm thơ bốn chữ trong văn bản "Đồng dao mùa xuân"

Phiếu học tập

ĐẶC ĐIỂM	BIỂU HIỆN	TÁC DỤNG
Cách chia khổ thơ		
Số tiếng trong mỗi dòng		
Cách gieo vần		
Cách ngắt nhịp		

ĐẶC ĐIỂM	BIỂU HIỆN	TÁC DỤNG
Cách chia khổ thơ	9 khổ (7 khổ có 4 dòng; 1 khổ có 2 dòng; 1 khổ có 3 dòng)	<p>→ Khổ 1 (3 dòng): kể lại sự kiện người lính lên đường ra chiến trận -> tạo sự lúng lờ, gợi tâm trạng chờ đợi được đọc tiếp câu chuyện...</p> <p>→ Khổ 2 (2 dòng): kể lại sự hi sinh của người lính</p> <p>→ Thể hiện niềm tiếc thương sâu sắc.</p>
Số tiếng trong mỗi dòng	4 tiếng	Ngắn gọn, như một nét chạm khắc dứt khoát hình tượng người lính trẻ đã anh dũng hi sinh vì Tổ quốc.
Cách gieo vần	vần chân	Tạo nhạc điệu cho bài thơ
Cách ngắt nhịp	chủ yếu là nhịp chẵn (2/2) kết hợp với 1/3	Tạo giọng điệu đồng dao tự nhiên, gần gũi. Sự thay đổi nhịp còn góp phần thể hiện tâm trạng, nỗi niềm của tác giả.

*Em hãy kể tiếp câu chuyện
về cuộc đời người lính...*

Có một người lính ....

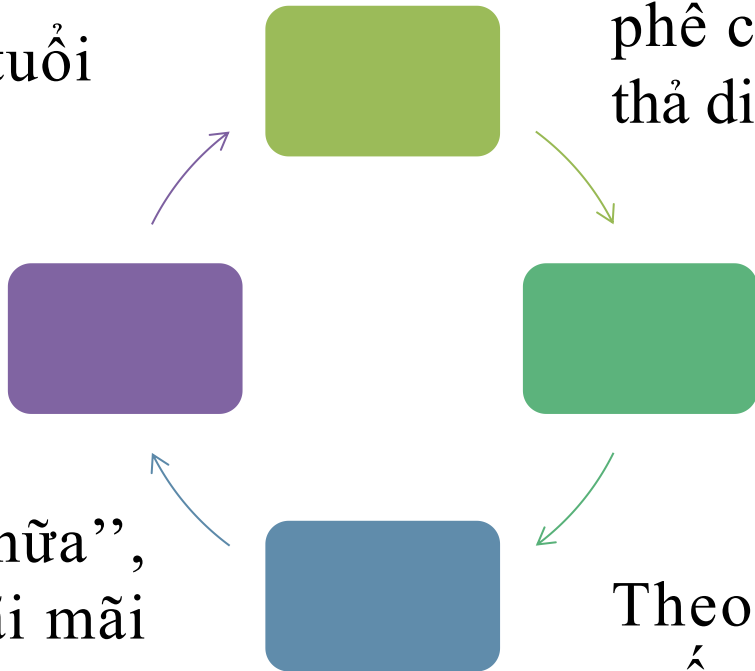
CÓ MỘT NGƯỜI LÍNH...

Có một người lính tuổi đời còn rất trẻ...

Chưa có người yêu, cà phê chưa uống, còn mê thả diều...

Anh đã “Không về nữa”, mãi mãi tuổi trẻ, mãi mãi ở lại với “cội mai vàng”

Theo tiếng gọi của Tổ quốc, anh lên đường ra mặt trận chiến đấu...

Hình ảnh người lính

Độ tuổi

Trang phục

Ngoại hình

Hành động

Hình ảnh người lính

Độ tuổi

- Còn trẻ

Hành trang

- Ba lô con cóc
- Tấm áo màu xanh

Câu chuyện của người lính

Ngoại hình

- Làn da xanh xao do sốt rét rừng.
- Hiền lành
- Mắt như suối biếc
- Vai đầy núi non
- Tuổi xuân đang độ...

Câu chuyện của người lính

Hành động

- Đi vào núi non
- Anh ngồi lặng lẽ
- Anh ngồi rục rờ

→ Miêu tả chân thực hình ảnh người lính kết hợp với BPTT so sánh, ẩn dụ, điệp ngữ

→ Người lính hiện lên với tuổi đời còn rất trẻ, vừa dũng cảm, kiên cường vừa giản dị, khiêm nhường, hiền hậu, yêu nước, sẵn sàng hi sinh vì độc lập dân tộc.

3 *Tình cảm của mọi người đối với người lính*

HOẠT ĐỘNG NHÓM

Tìm những câu thơ thể hiện tình cảm của đồng đội dành cho người lính.

Tìm những câu thơ thể hiện tình cảm của tác giả, nhân dân dành cho người lính.

- *Anh không về nữa/ Anh thành ngọn lửa/
Bạn bè mang theo*

→ Nói giảm nói tránh

→ **Tình đồng chí keo sơn, gắn bó, sự hi sinh của người lính trở thành động lực cổ vũ cho đồng đội**

- *Dài bao thương nhớ/Mùa xuân nhân gian*

→ BPNT: nhân hóa, thể hiện nỗi thương nhớ khôn nguôi những mùa xuân tươi đẹp của người lính.

→ **Nỗi nhớ thương của tác giả, nhân dân dành cho người lính**

Bài thơ thể hiện nỗi niềm tiếc thương, tự hào, cảm phục và lòng biết ơn những người lính đã hi sinh tuổi xuân, hi sinh cuộc đời cho độc lập, tự do của dân tộc. **CẢM ƠN** những người lính đã nằm lại chiến trường để đổi lấy sự hòa bình, đoàn tụ.

4 Ý nghĩa nhan đề

- Đồng dao:

+ Là thơ ca dân gian truyền miệng dành cho trẻ em.

+ Bao gồm nhiều loại: lời hát trong các trò chơi, bài hát ru em.

+ Đồng dao có tính hồn nhiên.

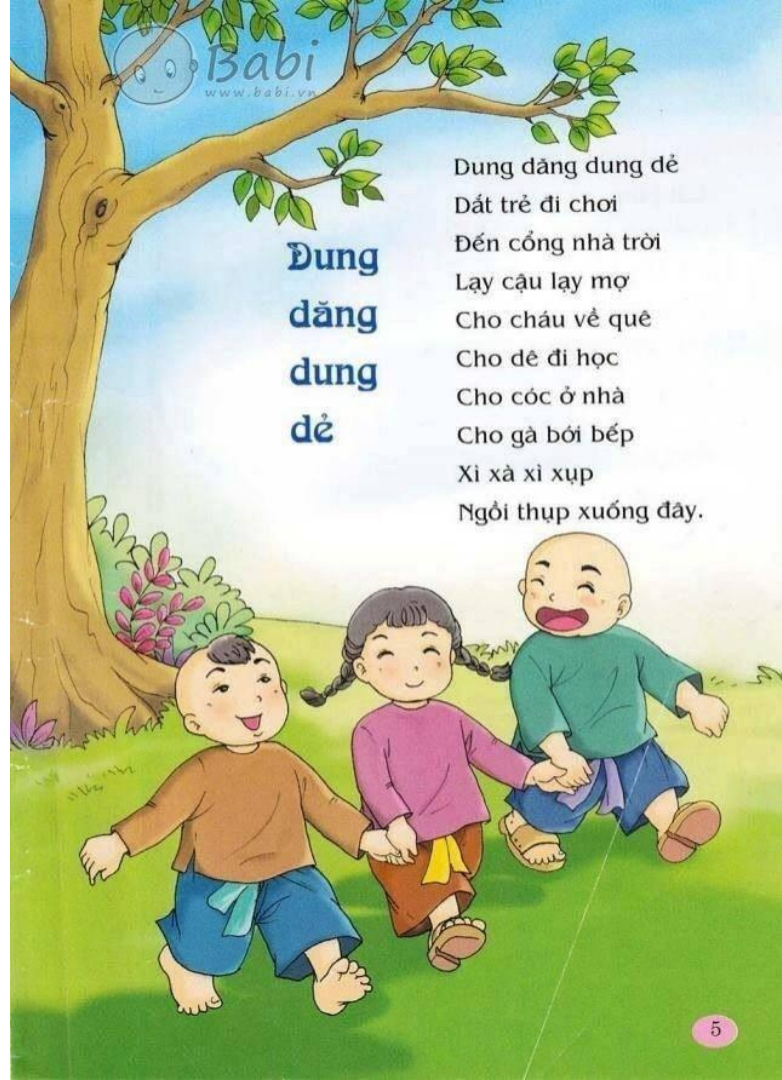
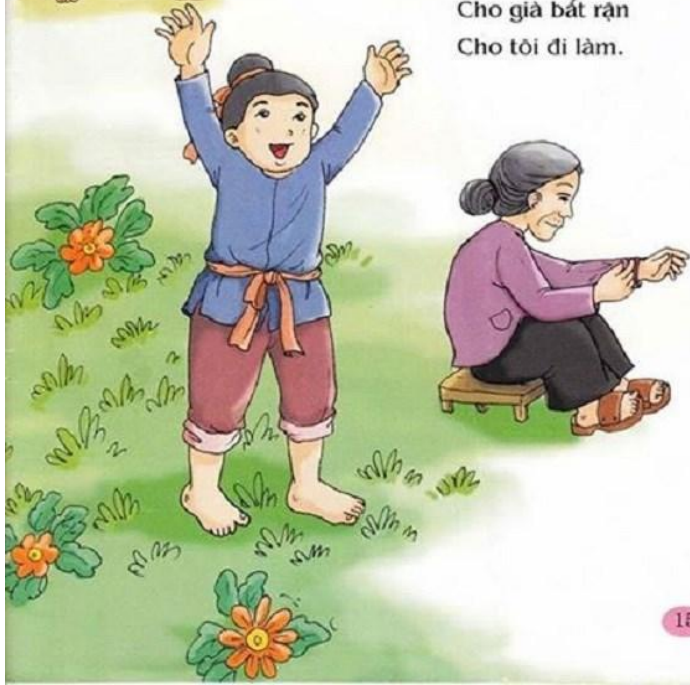
+ Thường được làm theo thể bốn chữ, năm chữ

Gọi nắng

Lạy ông nắng lên
Cho trẻ đi chơi
Cho già bắt rận
Cho tôi đi làm.

Dung dăng dung dề

Dung dăng dung dề
Dắt trẻ đi chơi
Đến cổng nhà trời
Lạy cậu lạy mợ
Cho cháu về quê
Cho dê đi học
Cho cóc ở nhà
Cho gà bới bếp
Xi xà xì xụp
Ngồi thụp xuống đây.

4 Ý nghĩa nhan đề

- Mùa xuân:
- + Là mùa khởi đầu, tươi đẹp nhất trong một năm.
- + Tuổi trẻ, lứa tuổi đẹp nhất trong cuộc đời mỗi người, tràn đầy sức sống.
- + Vẻ đẹp, sức sống, sức vươn lên của dân tộc, đất nước.
- + Sự vĩnh cửu, trường tồn như mùa xuân của vũ trụ.

4 Ý nghĩa nhan đề

- Đồng dao mùa xuân:

+ Khúc đồng dao về tuổi thanh xuân của người lính, về sự bất tử của hình ảnh người lính trẻ. Hình ảnh các anh còn sống mãi trong trái tim nhân dân như mùa xuân trường tồn cùng vũ trụ.

+ Nhà thơ ca ngợi những người anh hùng trẻ tuổi, bày tỏ sự ghi nhớ, biết ơn sự hi sinh của các anh.

NGHỆ THUẬT

- Thể thơ 4 chữ, cách chia khổ đặc biệt (có khổ thơ chỉ có 2,3 dòng thơ)
- Hình ảnh thơ giản dị
- Sử dụng kết hợp nhiều BPNT: nhân hóa, so sánh, nói giảm nói tránh, điệp...

NỘI DUNG

- Bài thơ khắc họa hình ảnh đẹp đẽ của người lính đã tham gia chiến đấu, hi sinh tuổi xuân của mình cho đất nước, dân tộc.
- Thể hiện tình cảm, lòng biết ơn của dân tộc ta.

LỜI CẢM ƠN

Em hãy viết ra những lời từ trái tim mình để cảm ơn sự hi sinh, ngã xuống của người chiến sĩ nhé!

ĐÓ LÀ NHỮNG NGƯỜI CHIẾN SĨ, NGƯỜI LÍNH TRONG THỜI CHIẾN, CÒN THỜI BÌNH THÌ NHƯ THẾ NÀO NHỈ?

Em hãy viết đoạn văn (5-7 câu) nêu cảm nghĩ của em về hình ảnh người lính trong bài thơ.

Khi đọc “Đồng dao mùa xuân” của Nguyễn Khoa Điềm, tôi cảm thấy thêm ngưỡng mộ và yêu mến những người lính. Tác giả đã xây dựng hình ảnh người bộ đội cụ Hồ hiện lên đầy chân thực. Khi mới vào chiến trường, họ là những chàng thanh niên vẫn còn trẻ tuổi trẻ lòng với sự hồn nhiên vì chưa một lần yêu, cà phê vẫn chung uống và còn mê thả diều. Dù vậy, họ lại là những con người giàu lí tưởng, nhiệt huyết cách mạng và sẵn sàng cống hiến tuổi thanh xuân cho đất nước. Những năm chiến tranh khốc liệt, họ chiến đấu và hy sinh, gửi lại thân xác nơi chiến trường, kỉ vật còn lại chỉ là chiếc ba lô con cóc. Hình ảnh người họ hiện lên với làn da xanh xao, nhưng nụ cười lại hiền từ đến lạ. Đối với nhà thơ, người lính dù đã hy sinh nhưng tuổi xuân của họ vẫn bất tử, chính họ đã làm nên mùa xuân vĩnh hằng của đất nước

MỜI CẢ LỚP LẮNG NGHE BÀI HÁT SAU

